

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/31/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6311208738
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Trubanová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6311208738.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom Bratislava, Údernícka 5, právne zastúpený advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o, so sídlom AK Bratislava, Údernícka 5, proti odporcovi X. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom B., I. XXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka OZ právna pomoc spotrebiteľom, IČO: 42 247 268, so sídlom Košice, Sofijská 13, právne zastúpenom JUDr. Ladislavom Miklušom, advokátom o sídlom AK Košice, Stará Baštova 2, o zaplatenie 2.310,19 Eur s prísl., na odvolanie vedľajšieho účastníka na strane odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Brezno č. k. 2C/385/2011-66 zo dňa 04.09.2012, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu v časti výroku, ktorým vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal **m e n í** tak, že navrhovateľ je **p o v i n n ý** nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 213,08 EUR k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane odporcu, a to v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia.

Vo zvyšnej časti zostáva uznesenie okresného súdu nedotknuté.

Navrhovateľ **n e m á** právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy právneho zastúpenia odvolacieho konania vo výške 17,59 EUR, k rukám jeho právneho zástupcu JUDr. Ladislava Mikluša, advokáta, v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd odvolaním napadnutým uznesením konanie o návrhu navrhovateľa o zaplatenie 2.310,19 EUR s príslušenstvom zastavil a navrhovateľovi vrátil súdny poplatok vo výške 131,80 EUR cestou príslušného daňového úradu. O trovách konania rozhodol tak, že účastníkom konania a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení uznesenia uviedol, že navrhovateľ sa voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 2.310,19 EUR s príslušenstvom z titulu nesplnenia záväzkov zo zmluvy, ktorú uzatvoril odporca s právnym predchodcom navrhovateľa, súd vo veci samej v skrátenej konaní vydal platobný rozkaz, proti ktorému podal odporca odpor a vzniesol námietku premlčania voči uplatnenému nároku. Písomným podaním doručeným na súd dňa 03.05.2012 do konania pristúpil ako vedľajší účastník na strane odporcu OZ právna pomoc spotrebiteľom so sídlom v Košiciach, ktorý následným podaním sa vo veci samej vyjadril, namieta neplatnosť dohody o uznaní záväzku a zdôraznil, že nárok navrhovateľa sa premlčal v trojročnej lehote. Pred začatím pojednávania vo veci samej navrhovateľ zobral návrh v plnom rozsahu späť, navrhol konanie zastaviť a vrátiť časť zaplateného súdneho poplatku. Na základe uvedeného okresný

súd konanie zastavil a v zmysle § 11 ods. 3, 4 zákona č. 71/1992 Zb. rozhodol o vrátení kráteného súdneho poplatku navrhovateľovi. Rozhodnutie o trovách konania opieral o § 146 ods. 2 písm. c/ OSP, keď konštatoval zavinenie navrhovateľa na zastavení konania a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu uplatnené trovy konania nepriznal z dôvodu, že tieto nepovažoval za účelne vynaložené. Mal za to, že vedľajší účastník na strane odporcu do spisu nenahliadol, do konania vstúpil bez znalosti veci, duplicitne vzniesol námietku premlčania, nariadeného pojednávania sa bez ospravedlnenia nezúčastnil, ktorý postup navodzuje dojem, že účelom vstupu do konania nebola ochrana práv odporcu ako spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia.

Proti tomuto uzneseniu podal vedľajší účastník na strane odporcu v zákonnej lehote odvolanie, z obsahu ktorého vyplýva, že napadol výrok, ktorým mu okresný súd nepriznal náhradu trov prvostupňového konania, predstavujúcich náhradu trov právneho zastúpenia, z dôvodu nesprávnych skutkových zistení a nesprávneho právneho posúdenia. Mal za to, že jeho trovy boli účelne vynaložené, čo vyplýva z obsahu spisu a v nadväznosti úkonov odporcu, navrhovateľa a vedľajšieho účastníka. Aj keď odporca vzniesol námietku premlčania ako prvý, následne z vyjadrenia navrhovateľa k podanému odporu zo dňa 14. 06. 2012 vyplýva, že navrhovateľ naďalej trval na podanom návrhu vzhľadom na existenciu dohody o úhrade pohľadávky v splátkach zo dňa 27. 11. 2006, ktorú uzatvoril s odporcom. Vedľajší účastník vo vyjadrení zo dňa 14. 07. 2012 sa musel vysporiadať s predloženou dohodou o vysporiadaní záväzku, ktorú právne vyhodnotil ako neplatný právny úkon z dôvodu, že z uznania záväzku nevyplýva dôvod uznaného záväzku, preto z takéhoto neplatného úkonu nevyplývajú právom zamýšľané účinky, a to predĺženie premlčacej doby na 10 rokov, tak ako to tvrdil navrhovateľ. V rozpore s uvedeným je potom súdom uvádzaná skutočnosť, že vedľajší účastník neposkytol obranu spotrebiteľovi, pretože v dôsledku vyjadrenia vedľajšieho účastníka s poukazom na neplatnosť dohody o uznaní záväzku navrhovateľ vzal späť svoj žalobný návrh. Rozhodnutie súdu je rozporné a nelogické, vyčíta vedľajšiemu účastníkovi, že sa konania nezúčastnil, čo pre súd navodilo dojem, že účelom vedľajšieho účastníka je získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov konania, nie ochrana práv odporcu. Práve skutočnosť, že sa vedľajší účastník nezúčastňuje pojednávania a náhradu trov konania si uplatňuje iba za nevyhnutné úkony, je dôkazom toho, že pre vedľajšieho účastníka je primárna ochrana práv spotrebiteľa a nie navyšovanie trov konania. Rozhodnutie súdu vychádza z dojmov a nie faktov, je nepreskúmateľné. Navrhovateľ zaviniel zastavenie konania, preto by mal znášať podľa § 146 ods. 2 prvá O.s.p. trovy konania vedľajšieho účastníka. Navrhuje, aby krajský súd zmenil napadnutý výrok takto: „Navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy prvostupňového konania vo výške 213,08 € na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ladislava Mikluša. Navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy odvolacieho konania vo výške 17,59 € na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ladislava Mikluša.“

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu vedľajšieho účastníka na strane odporcu poukázal na cieľ združenia na ochranu občana spotrebiteľa v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. a § 93 ods. 2 O.s.p. a má za to, že vedľajší účastník združenia na ochranu občana spotrebiteľa musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Združenia na ochranu občana spotrebiteľa podľa § 25 zák. č. 250/2007 Z.z. majú možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva, ktoré závery ustálil aj Krajský súd v Bratislave sp. zn. 5Co/26/2012. Ak by predsa len u nejakého dôvodu bolo nutné, aby bol vedľajší účastník zastúpený advokátom, tak bez práva na náhradu trov konania. Inak by nebol dôvod na pripustenie vedľajšieho účastníka, keďže by vedľajší účastník - združenie nevedelo naplniť predmet svojej činnosti. Z čoho je zrejmé, že právne zastúpenie vedľajšieho účastníka je neúčelné a nadbytočné. Poukázal na dôvodovú správu k zákonu č. 384/2008 Z.z.. Navrhovateľ má vedomosť, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania, z čoho je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania, združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Navyše vedľajší účastník viaceré procesné podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu (viď. aj právny názor Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Co/141/2012). Podľa navrhovateľa, uvedenú činnosť by malo byť schopné účelne zabezpečiť aj samotné združenie, paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia (obdobný právny názor aj Krajský súd v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/91/2012). Vzhľadom na udelenú generálnu plnú moc združením právnomu zástupcovi spochybňuje právny úkon príprava

a prevzatie, vrátane prvej porady s klientom. Navrhovateľ zastáva názor, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 150 O.s.p.. Združenie v predmetnom konaní nevystupuje ako splnomocnený zástupca odporcov, títo o vstupe združenia do konania pravdepodobne nemali ani žiadnu vedomosť (Krajský súd v Prešove sp. zn. 13Co/35/2012). Podľa navrhovateľa súd nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa článku 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, keďže tieto trovy konania neboli účelne vynaložené a neboli v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania (obdobný právny názor Ústavný súd SR v náleze sp. zn. II. ÚS 78/03, tiež Krajský súd v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/100/2012). Pokiaľ vedľajší účastník poukazuje na § 137 O.s.p., k tomu navrhovateľ uvádza, že združenie odporcu nezastupuje (Krajský súd v Prešove sp. zn. 13Co/40/2012), preto nemožno argumentovať týmto ustanovením, ktoré priznáva náhradu hotových výdavkov právnickej osoby oprávnenej zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, ide najmä o Centrum právnej pomoci. Podľa navrhovateľa ustanovenia Charty základných práv EÚ a rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, na ktoré vedľajší účastník poukazuje sa týkajú všeobecne ochrany spotrebiteľa a nepoukazujú na to, že by sa združenia na ochranu práv spotrebiteľa mali nechávať zastupovať advokátmi, ale len na to, že nie je vylúčené, aby pomoc spotrebiteľom poskytovali priamo právnické osoby. Považuje právne zastúpenie vedľajšieho účastníka za nadbytočné navyšovanie trov konania a nehospodárnosti konania, na ktorú skutočnosť súd správne prihliadol a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. Navrhuje odvolaciemu súdu, aby napadnutý výrok o trovách konania potvrdil a uplatnil si trovy konania v odvolacom konaní vo výške 63,93 € s DPH, ktoré špecifikoval. K vyjadreniu priložil rozhodnutia odvolacích súdov.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov, ďalej aj „O. s. p.“) vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a uznesenie okresného súdu v odvolaní napadnutej časti, t.j. v časti výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu podľa § 220 O. s. p. zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, a to z dôvodu, že neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219 O. s. p.), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1 O. s. p.). Odvolaním nenapadnuté výroky uznesenia okresného súdu o zastavení konania, o vrátení časti zaplateného súdneho poplatku navrhovateľovi a vo zvyšku o trovách konania ostatných účastníkov konania zostali nedotknuté (§ 206 ods. 2 O. s. p.).

V predmetnej veci je nesporné, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Pre správne rozhodnutie v tomto konaní je preto potrebné primárne zodpovedať na otázky, či OZ právna pomoc spotrebiteľom, IČO: 42 247 268, so sídlom Košice, Sofijská 13 (resp. vo všeobecnosti akýkoľvek subjekt, ktorého predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa) je oprávnený vystupovať v konaní ako vedľajší účastník, a ak áno, či sa ako vedľajší účastník môže v konaní nechať právne zastupovať advokátom a či mu v súvislosti s týmto právnym zastupovaním môže vzniknúť právo na náhradu trov konania (resp. trov právneho zastúpenia).

Z ustanovenia § 93 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Podľa § 93 ods. 2 O. s. p., ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Toto ustanovenie (ktoré bolo do Občianskeho súdneho poriadku zavedené s účinnosťou od 15. 10. 2008 zákonom č. 384/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok) dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, za ktorý sa (podľa poznámky 10a uvedenej v tomto ustanovení) považuje aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Z dôvodovej správy k tejto právnej úprave vyplýva, že jej cieľom bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia. Keďže ustanovenie § 93 ods. 2 O. s. p. je z hľadiska systematického zaradenia vo vzťahu k ustanoveniu § 93 ods. 1 O. s. p. špeciálnym

ustanovením, možno vyvodiť, že v tomto prípade sa nevyžaduje splnenie všeobecnej podmienky pre pripustenie vstupu do konania vyplývajúcej z ustanovenia § 93 ods. 1 O. s. p., ktorou je existencia právneho záujmu na výsledku konania.

Z ustanovenia § 93 ods. 4 O. s. p. vyplýva, že: „V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.“

Z citovaných ustanovení jednoznačne vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu, OZ právna pomoc spotrebiteľom, IČO: 42 247 268, so sídlom Košice, Sofijská 13, má oprávnenie vystupovať v tomto konaní ako vedľajší účastník na strane odporcu (spotrebiteľa), pričom nemusí preukazovať „právny záujem na jeho výsledku“, pretože (ako už bolo uvedené vyššie) možnosť aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane odporcu (spotrebiteľa) mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava uvedená v ustanovení § 93 ods. 2 O. s. p.. Keďže ustanovenie § 93 ods. 4 O. s. p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konanie realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 O. s. p. bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Samozrejme, vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

V tomto prípade došlo k zastaveniu konania preto, že navrhovateľ vzal návrh v celom rozsahu späť bez toho, aby uviedol konkrétny dôvod, avšak vzhľadom na obsah súdneho spisu a časovú postupnosť úkonov navrhovateľa, odporcu a vedľajšieho účastníka na strane odporcu niet pochybností o tom, že k tomuto procesnému kroku navrhovateľ pristúpil svojím podaním zo dňa 20.08.2012, doručeným na súd dňa 28.08.2012 (č.l. 62), ktoré podanie nebolo po tom, ako mu bol zo strany súdu doručený odpor odporcu zo dňa 22.05.2012 (č.l. 38), v rámci ktorého odporca vzniesol námietku premlčania, na čo reagoval navrhovateľ podaním zo dňa 14.06.2012 (č.l. 46), v ktorom medzi iným zotrval na podanom návrhu a žiadal o ňom rozhodnúť, ale nasledovalo až po tom, ako mu bolo zo strany súdu doručené vyjadrenie vedľajšieho účastníka zo dňa 14.07.2012, v rámci ktorého vyjadrenia vedľajší účastník namietal neplatnosť navrhovateľom predloženej dohody o úhrade pohľadávky v splátkach zo dňa 27.11.2006 a vzniesol námietku premlčania voči uplatňovanému nároku (č. l. 51 - 62 súdneho spisu), uvedené podanie navrhovateľ prevzal dňa 13.08.2012 (č.l. 61, druhá strana).

Podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p., žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak bolo konanie zastavené.

Podľa § 146 ods. 2 O. s. p., ak niektorý z účastníkov zaviniel, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že ak došlo k zastaveniu konania, v zásade žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania. Možnosť, aby niektorému z účastníkov konania bola uložená povinnosť nahradiť trovy konania nastáva až vtedy, ak sú v prípade zastavenia konania splnené podmienky uvedené v ustanovení § 146 ods. 2 O. s. p.. Ustanovenie druhého odseku § 146 O. s. p. je v pomere k prvému odseku špeciálnou úpravou, a preto súd, ktorý o trovách konania rozhoduje, musí v prvom rade skúmať existenciu procesných podmienok uvedených v druhom odseku citovaného ustanovenia a v prípade, ak zistí existenciu týchto podmienok, musí o trovách konania rozhodnúť podľa druhého odseku, teda musí uložiť niektorému z účastníkov konania povinnosť nahradiť trovy konania (ak účelne vynaložené trovy konania vznikli a ak boli riadne uplatnené).

Ustanovenie § 146 ods. 2 O. s. p. ukladá povinnosť nahradiť trovy konania tomu, kto zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Zavinenie v zmysle tohto ustanovenia je potrebné posudzovať len z procesného hľadiska. Preto, ak v tomto prípade vzal navrhovateľ návrh voči odporcovi v celom rozsahu späť bez toho, aby uviedol konkrétny dôvod, pričom z obsahu spisu možno vyvodiť, že tak urobil z dôvodu, že akceptoval námietku premlčania, ktorú voči uplatňovanému nároku kvalifikovaným spôsobom vzniesol vedľajší účastník na strane odporcu, možno konštatovať len jediný záver, a to, že predmetný návrh navrhovateľa bol podaný (objektívne) nedôvodne a že k jeho späťvzatiu došlo v dôsledku jeho procesného zavinenia. Preto podľa prvej vety § 146 ods. 2 O. s. p. boli splnené podmienky na to, aby bol navrhovateľ zaviazaný nahradiť odporcovi a (z vyššie uvedených dôvodov) i vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania v prípade, že si odporca a vedľajší účastník trovy konania uplatnili a tieto boli účelne vynaložené.

Odporcovi, ktorý si nárok na náhradu trov konania neuplatnil a ani mu žiadne trovy konania nevznikli, okresný súd v súlade so zákonom náhradu trov konania nepriznal. Vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu rozhodol rovnakým spôsobom, a to z dôvodu, že trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka nepovažoval za účelne vynaložené. Konštatoval zavinenie navrhovateľa na zastavení konania a mal za to, že vedľajší účastník na strane odporcu do spisu nenahliadol, do konania vstúpil bez znalosti veci, duplicitne vzniesol námietku premlčania, nariadeného pojednávania sa bez ospravedlnenia nezúčastnil, ktorý postup navodzuje dojem, že účelom vstupu do konania nebola ochrana práv odporcu ako spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia.

S uvedeným záverom okresného súdu a nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi sa však odvolací súd nemohol stotožniť a tieto považoval za účelne vynaložené.

Účelnosť trov právneho zastúpenia potrebných na uplatňovanie alebo bránenie práva v súdnom konaní je potrebné posudzovať z hľadiska, či boli tieto trovy vynaložené na úkony, ktoré mali reálny vplyv na výsledok súdneho konania, prihliada sa na obsah uvedených úkonov (z hľadiska ich skutkovej a právnej náročnosti), ako aj na skutočnosť, či právnym zastúpením a následným uplatňovaním jeho trov vzhľadom k osobitostiam niektorých sporov a účastníkov konania celkom zjavne nedochádza k zneužívaniu práva na zastúpenie advokátom.

Ako už bolo uvedené vyššie, aj keď to navrhovateľ v späťvzati svojho návrhu výslovne neuviedol, návrh vzal späť z dôvodu, že akceptoval námietku premlčania, ktorú voči uplatňovanému nároku vzniesol vedľajší účastník na strane odporcu. Pokiaľ si vedľajší účastník na strane odporcu uplatnil právo na náhradu trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby (príprava a prevzatie zastúpenia a písomné podanie na súd, v ktorom bola námietka premlčania vznesená), uvedené úkony možno považovať za účelné z hľadiska toho, že ich vynaložením vedľajší účastník sledoval a priamo realizoval ochranu práv odporcu proti uplatňovanému nároku navrhovateľa a späťvzatie návrhu navrhovateľa bolo v príčinnej súvislosti s vyjadrením vedľajšieho účastníka na strane odporcu vo veci samej a tam vznesenej námietky premlčania uplatneného nároku navrhovateľa. Úkon príprava a prevzatie právneho zastúpenia možno pritom považovať za nevyhnutný z hľadiska toho, aby sa právny zástupca vedľajšieho účastníka oboznámil s uplatňovaným nárokom v návrhu na začatie konania (jeho charakterom a právnym či skutkovým odôvodnením) a jeho prílohami (v prejednávacom prípade najmä so zmluvou o poskytnutí fexipôžičky, všeobecnými obchodnými podmienkami B., a.s., zmluvou o postúpení pohľadávok, na základe čoho navrhovateľ uplatňuje zaplatenie finančnej sumy v tomto konaní, pokusom o zmier, dohodou o úhrade pohľadávky v splátkach zo dňa 27.11.2006) a rovnako s obranou, ktorú v konaní pred vstupom vedľajšieho účastníka do konania použil odporca (č. I. 32 spisu). Podľa názoru odvolacieho súdu aj druhý uplatňovaný úkon - vyjadrenie k návrhu na začatie konania zo dňa 14.07. 2012, je úkon vedľajšieho účastníka účelne vynaložený a korešponduje s obsahom súdneho spisu, pretože tak ako bolo vyššie uvedené navrhovateľ pristúpil k späťvzatiu návrhu až na základe vyjadrenia vedľajšieho účastníka zo dňa 14.07.2012, aj keď nepochybne ide o spôsob obrany vedľajšieho účastníka na strane odporcu (v postavení spotrebiteľa) determinovaný práve podaniami navrhovateľa ako formulárových žalôb na základe spotrebiteľských zmlúv s premlčanými nárokmi. Pokiaľ teda navrhovateľ opakovane vyvoláva spory na obdobnom skutkovom a právnom základe, nie je možné vytýkať právnemu zástupcovi vedľajšieho účastníka, keď v záujme efektívnej

ochrany spotrebiteľa využije obdobné prostriedky ochrany, navyše ak uvedené prostriedky sa ukázali byť účinnými v iných obdobných konaniach. Uvedené konštatovanie je zdôraznené skutočnosťou, že v niektorých prípadoch je obrana už použitá v inom konaní, kde vedľajší účastník vystupoval, jedinou účinnou, a teda ak má vedľajší účastník záujem reálne ochrana spotrebiteľa dosiahnuť, nevyhnutne musí siahnuť k obrane, ktorú už v minulosti použil. Čo sa týka skutkovej a právnej náročnosti podania vedľajšieho účastníka, ktorým okrem iného vzniesol námietku premlčania, je potrebné uviesť, že vedľajší účastník na strane odporcu v prvom rade právne posúdil zmluvu o poskytnutí fexipôžičky vrátane všeobecných obchodných podmienok B., a.s., zmluvu o postúpení pohľadávok, na základe čoho navrhovateľa uplatňuje zaplatenie finančnej sumy v tomto konaní, uvedené listiny vyhodnotil z hľadiska, či sa jedná alebo nejedná o spotrebiteľský vzťah, vo väzbe na čo poukázal na príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka vrátane posúdenia premlčania v režime Občianskeho zákonníka (§ 100 a nasl.). Poukázal na dohodu o úhrade pohľadávky v splátkach zo dňa 27.11.2006 vo väzbe na § 558 Občianskeho zákonníka a nedostatok tejto dohody, keď z nej nevyplýva právny dôvod vzniku záväzku, ktorý nedostatok spôsobuje jej neplatnosť a nevyvoláva predĺženie premlčacej doby, v dôsledku čoho následne dospel k záveru, že nárok navrhovateľa je premlčaný, keď premlčacia doba uplynula dňa 06.01.2009. Z uvedeného je zjavné, že podanie vedľajšieho účastníka obsahuje dostatočné právne posúdenie zmluvy o poskytnutí fexipôžičky a dohody o úhrade pohľadávky v splátkach zo dňa 27.11.2006 uzavretej medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom, ako aj aplikáciu tohto právneho posúdenia na individuálne v tomto podaní určený skutkový stav, čo zároveň robí jeho podanie dostatočne individualizovaným. Skutočnosť, že účastník konania (prípadne vedľajší účastník) vystupuje v určitých typoch sporov opakovane (hromadne) teda nie je sama o sebe dôvodom, pre ktorý by neboli jeho trovy, v takýchto konaniach vynaložené, účelné.

Odvolačný súd sa nestotožňuje s názorom navrhovateľa, že vedľajší účastník - občianske združenie na ochranu spotrebiteľa - je profesnou organizáciou, ktorá musí byť sama o sebe schopná poskytnúť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľom. V prvom rade je totiž potrebné uviesť, že vedľajší účastník (občianske združenie) je združenie založené podľa zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov, ktorý zákon v § 1 ods. 3 písm. b/ negatívne vymedzuje svoju pôsobnosť tak, že sa nevzťahuje na zárobkovú činnosť alebo na zabezpečenie riadneho výkonu určitých povolaní, a ďalej v § 8 ods. 1 uvádza, že Ministerstvo vnútra SR registráciu občianskeho združenia na tento účel odmieta. Pokiaľ teda pojem profesná organizácia možno vymedziť ako organizačnú jednotku, založenú príslušníkmi určitej profesie (povolania, či stavu) na výkon alebo pre výkon určitého povolania (profesie), občianske združenie uvedené atribúty spĺňať nemôže. Podľa článku 29 Ústavy SR sa právo združovať sa zaručuje každému a výkon tohto práva je možné obmedziť len v prípadoch ustanovených zákonom, ak je to v demokratickej spoločnosti nevyhnutné pre bezpečnosť štátu, na ochranu verejného poriadku, predchádzanie trestným činom alebo na ochranu práv a slobôd iných. Preto sa v občianskych združeniach (v výnimkou platiacou pre odborové organizácie podľa § 2 ods. 4 zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov) môžu združovať akékoľvek subjekty práva, a to bez ohľadu na skutočnosť, či sú odborne spôsobilé vykonávať všetky činnosti, ktoré to ktoré občianske združenie vykonáva. Preto napríklad občianske združenie, ktorého účelom je ochrana práv spotrebiteľa, môže byť tvorené napríklad výlučne len laikmi z oblasti práva a svoju činnosť v rámci súdnych konaní musí nutne realizovať (ak chce ochranu spotrebiteľa v súdnom konaní efektívne zabezpečiť) prostredníctvom tretích splnomocnených osôb, napríklad prostredníctvom advokáta. A rovnako môže byť takéto združenie tvorené odborníkmi z oblastí ochrany spotrebiteľa pôsobiacimi napríklad v oblasti potravinárstva, skúšobníctva kvality výrobkov a pod., ktorá skutočnosť by rovnako neznamenal, že uvedené osoby dokážu spotrebiteľovi poskytnúť kvalifikovanú pomoc aj v súdnom konaní bez pomoci právne kvalifikovanej osoby. Zo samotnej skutočnosti, že vedľajší účastník je založený za účelom ochrany spotrebiteľa, teda nemožno ešte vyvodiť, že vedľajší účastník je sám o sebe spôsobilý poskytnúť kvalifikovanú pomoc spotrebiteľovi v rámci súdneho konania. Uvedené platí tým skôr, že v konaní nebolo preukázané, že by členmi vedľajšieho účastníka boli osoby, ktoré majú právnické vzdelanie.

Prejednávaný prípad je rovnako potrebné odlišovať od skutkového aj právneho stavu podľa Nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 78/03, ktorý nález vo svojom vyjadrení k odvolaniu citoval navrhovateľ. V uvedenom prípade totiž Ústavný súd SR neposudzoval, či všeobecný súd správne vyhodnotil účelnosť trov úspešného účastníka konania, ale posudzoval výlučne otázku, či nepriznaním náhrady trov právneho zastúpenia účastníkovi, ktorý disponuje vlastným právnym oddelením t. j. viacerými pracovníkmi s právnickým vzdelaním, všeobecný súd neporuší základné právo

na právnu pomoc a rovnosť účastníkov konania, teda otázku, či všeobecný súd môže úspešnému účastníkovi náhradu trov konania z dôvodov uvedených v zákone nepriznať, a ak tak učíní, či neodníme takémuto účastníkovi práva garantované v čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR. Odvolací súd nijakým spôsobom nespochybňuje, že pokiaľ Občiansky súdny poriadok účastníkom priznáva právo na náhradu nie akýchkoľvek, ale len účelne vynaložených trov konania, a konajúci súd dospeje k záveru, že trovy, ktoré si úspešný účastník konania v tomto konaní uplatnil, nie sú účelné, je plne na mieste takémuto účastníkovi náhradu trov konania nepriznať. Nie je možné totiž opomenúť, že úlohou náhrady trov konania nie je sankcionovať neúspešného účastníka konania, ale úspešnému účastníkovi nahradiť náklady, ktoré na konanie musel nevyhnutne vynaložiť. Navyše napr. Ústavný súd ČR už v uznesení sp. zn. III. ÚS 2284/12 konštatoval, že právo na právnu pomoc a náhrada nákladov konania s právnym zastupovaním v konaní sú dve rôzne veci; obe spolu síce úzko súvisiace, nie však nevyhnutne neoddeliteľné. Právo na náhradu trov konania vrátane tých, ktoré sú spojené so zastupovaním advokátom, sa odvíja od iných predpokladov než samotná možnosť nechať sa v konaní zastupovať. To je nakoniec zrejmé i z toho, že existujú súdne konania, v ktorých sa podľa zákona účastníkom konania právo na náhradu trov konania nikdy nepriznáva, keď zákon stanovuje, že účastníci nemajú na náhradu trov takéhoto konania právo (pozri napr. § 144 O. s. p.). Nemožno pritom tvrdiť, že by takéto ustanovenia zákona boli v rozpore s právom na právnu pomoc, pretože žiadnemu z účastníkov právo nechať sa v konaní zastupovať neupierajú. Rovnako ako nie je porušením práva na právnu pomoc, ak neprizná súd náhradu nákladov spojených so zastúpením advokátom účastníkovi, ktorý vo veci nemal úspech, nie je jeho porušením ani to, ak súd tieto náklady úspešnému účastníkovi neprizná z dôvodu, ak dospeje k záveru, že sú naplnené zákonné kritéria, za ktorých súd náhradu nákladov priznať nemôže, napr. práve preto, že ide o náklady, ktoré neboli potrebné k účelnému uplatňovaniu alebo bráneniu práva. V prípade, že by však na nepriznanie náhrady trov úspešnému účastníkovi konania neexistovali zákonné dôvody, a napriek uvedenému by súd takémuto účastníkovi náhradu trov konania nepriznal, svojim postupom by zasiahol do práva takéhoto účastníka na spravodlivé súdne konanie.

Zhrnúc uvedené, je zjavné, že okresný súd nepostupoval správne, keď na základe skutkového a právneho stavu v danej veci nepriznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu právo na náhradu trov konania (ktoré v tomto prípade predstavujú trovy jeho právneho zastúpenia), pretože ním uvádzané okolnosti (za daného skutkového a právneho stavu) nie sú a nemôžu byť relevantným dôvodom na to, aby vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhrada trov konania nebola výnimočne priznaná (§ 150 ods. 1 O.s.p.).

Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolaciu súdu neostávala iná možnosť, ako uznesenie okresného súdu vo výroku o trovách konania zmeniť tak, že navrhovateľa zaviazal k povinnosti nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy prvostupňového konania, predstavujúce trovy jeho právneho zastúpenia vo výške 213,08 Eur, ktoré pozostávajú z tarifnej odmeny za dva úkony právnej služby, a to za prevzatie a prípravu zastúpenia a za podanie písomného vyjadrenia vo veci vo výške 91,28 Eur za každý úkon (základná sadzba tarifnej odmeny určená z hodnoty sporu 2.310,19 Eur, podľa § 10 ods. 1, s použitím § 14 ods. 1 písm. a, b/ vyhl. č. 655/2004 Z. z. v platnom znení, ďalej len „vyhlášky“), z režijnej paušálnej náhrady výdavkov za uvedené úkony právnej služby v sume 7,63 Eur za každý úkon - spolu 15,26 Eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky).

Podľa § 149 ods. 1 O.s.p. je navrhovateľ povinný zaplatiť uvedené trovy prvostupňového konania na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane odporcu.

Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O. s. p.. Navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný, preto napriek skutočnosti, že si náhradu trov odvolacieho konania uplatnil, na náhradu trov odvolacieho konania mu právo nevzniklo. Odporca i vedľajší účastník na strane odporcu boli v odvolacom konaní úspešní, a preto im podľa vyššie citovaných ustanovení vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Odporca si trovy odvolacieho konania neuplatnil a ani mu žiadne konkrétne trovy odvolacieho konania nevznikli, a preto odvolací súd o náhrade trov odvolacieho konania odporcu nerozhodoval. Vedľajší účastník na strane odporcu si právo na náhradu trov odvolacieho konania uplatnil v odvolaní z 07.10.2012 proti uzneseniu okresného súdu, č. k. 2C/385/2011-66 z 04.09.2012. Na

základe tejto skutočnosti odvolací súd zaviazal navrhovateľa, ktorý bol v odvolacom konaní neúspešný, k povinnosti uhradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy odvolacieho konania v celkovej sume uplatnenej vedľajším účastníkom na strane vo výške 17,59 Eur (§ 151 ods. 1 O.s.p.) pozostávajúce z trov jeho právneho zastúpenia, a to tarifnej odmeny uplatnenej vo výške 9,96 EUR za jeden úkon právnej služby, a to za odvolanie zo dňa 07.10.2012 (základná sadzba tarifnej odmeny určená z hodnoty sporu podľa § 10 ods. 1, s použitím § 14 ods. 3 písm. b/ vyhlášky), z režijnej paušálnej náhrady výdavkov za uvedený úkon právnej služby v sume 7,63 Eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky).

Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že skutočnosť, že iné odvolacie súdy rozhodli v obdobnej veci inak, nie je pre toto rozhodnutie relevantná, pretože tunajší odvolací súd nie je takýmto rozhodnutím (t.j. rozhodnutím iného odvolacieho súdu) viazaný.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.